

Activistii Agent Green reclama vicierea SUMAL 2.0 si propun actualizarea sistemului

Sistemul informatic integrat de monitorizare a trasabilitatii materialelor lemnoase (SUMAL) a fost viciat înca de la lansare, iar poate cea mai grava dintre metodele de fraudare vizeaza "transporturile evaporate", în acest fel transportatorii fiind necontrolati pe întregul traseu pentru ca au datele mobile oprite, avertizeaza activistii de mediu ai Agent Green, într-un raport publicat marti.

"Poate cea mai grava dintre metode este cea a transporturilor evaporate, adica invizibile în SUMAL care îi pune pe politisti, jandarmi si inspectori ai garzii forestiere în imposibilitatea aplicarii legii. Acesta metoda este facilitata de programarea defectuoasa si deliberata a SUMAL în cazurile frecvente în care transportatorii circula încarcati cu lemn si ramân necontrolati pe întregul traseu având datele mobile oprite. Dupa livrare, transportatorii sterg aplicatia din terminalul mobil astfel încât datele introduse offline sa nu se transmita niciodata catre serverul SUMAL. Acestia reinstaleaza aplicatia la fiecare transport de un numar nelimitat de ori pentru a introduce offline date pe care le-ar încarca online doar în cazul unui control pe traseu", se mentioneaza în document.

În acest context, Dan-Catalin Turiga, inginer silvic si investigator Agent Green, sustine ca "orice metoda poate fi combatuta daca se doreste, chiar si metoda evaporarii", daca se tine cont de implementarea unor masuri.

Acestea includ: completarea normelor aprobate prin HG 497/2020 cu interzicerea emiterii unui nou aviz de însotire pentru mijloacele de transport care înregistreaza curse precedente nefinalizate conform prevederilor legale; reprogramarea SUMAL în asa fel încât informatiile despre un transport offline sa persiste în terminal chiar si dupa dezinstalarea aplicatiei si reinsatalrea acesteia. Aceste informatii ar fi transferate catre serverele SUMAL imediat ce utilizatorul si-ar instala aplicatia din nou si ar intra online; depistarea si blocarea operatorilor sa se efectueze în mod automat de aplicatia Sumal 2.0 Avize ale carei functii trebuie dezvoltate în acest sens.

De asemenea, activistii de mediu sunt de parere ca ar fi fost descurajatoare includerea în Legea 171/2010 a unei sanctiuni contraventionale însemnate dublate de masura confiscarii valorice a cantitatilor disparute astfel din circuitul trasabilitatii lemnului si retragerea calitatii de transportator profesionist. În acelasi act normativ se propune reintroducerea masurii de confiscare fizica atunci când un asemenea transport este depistat în trafic si abilitarea Jandarmeriei cu competente de aplicare a legii.

"Ține de onoarea Guvernului sa demita un ministru al Mediului care nu are cunostinta despre deficientele sistemice majore deliberate operationalizate acum 21 de luni sub mandatul aceluiasi ministru. Mai este necesara si obligativitatea emiterii unui singur aviz pentru fiecare cursa/mijloc de transport în care sa fie înscrisi toti beneficiarii cu adresele aferente de descarcare a marfii, indiferent de numarul lor. Pentru aceste situatii Aplicatia Sumal trebuie sa ofere fotografii cu stadiul încarcaturii dupa fiecare predare catre beneficiar", subliniaza Agent Green.

Potrivit sursei citate, alte metode de fraudare a SUMAL vizeaza lemn care provine dintr-o alta sursa si de la alta data decât cele declarate si implica un numar, în medie, de 500 de transporturi, saptamânal.

"Metoda supraîncarcarii este de asemenea foarte des întâlnita, camioanele fiind însa rar confiscate de de autoritati potrivit prevederilor legale. Se fac în continuare transporturi multiple cu un singur set de documente întrucât perioada de valabilitate a avizelor de transport este nejustificat de lunga si controalele insuficient de aspre si de frecvente. Multe furturi se fac chiar sub ochii cetatenilor activi care pot vedea adesea în Inspectorul Padurii poze cu transporturi la care nu se vede încarcatura deloc sau partial. Astfel de transporturi cu fotografii trunchiate nu ar fi trebuit niciodata aprobate de SUMAL. Creativitatea hotilor de lemne poate bate si cele mai vigilente autoritati.

Prin metoda operatiunilor virtuale se creeaza doar fictiv în sistem depozite temporare si permanente, platforme primare si expeditii de lemn. Scopul îl reprezinta mentinerea la dispozitie, permanent, a unor rezerve virtuale. Actiunile de acest tip sunt foarte greu de depistat în conditiile actuale. Transportul fictiv este un simplu joc în care partea cea mai dificila este plimbarea telefonului mobil cu autoturismul, de exemplu, între locul de emitere si destinatie pentru a configura traseul pe harta", se explica în raportul de specialitate.

În viziunea Agent Green, SUMAL 2.0 prezinta o programare lacunara si, ca atare, furtul de lemn continua sa existe la un nivel îngrijorator de mare.

"Se constata perpetuarea si amplificarea mecanismului care devasteaza sistematic ecosistemele forestiere nationale cauzeaza prejudicii iremediabile mediului, societatii si economiei. Dezvoltarea SUMAL 2.0 cu functiile specificate la fiecare metoda în parte si modificarile legislative propuse din raportul Agent Green vor conduce indubitabil la diminuarea reala a acestor fenomene negative. Este necesar ca acest demers sa fie precedat de înlocuirea ministrului mediului si verificari amanuntite ale Corpului de control al prim-ministrului", noteaza organizatia de mediu.

SUMAL 2.0 - sistemul informatic integrat de monitorizare a trasabilitatii materialelor lemnoase - a fost pus în functiune la data de 31 ianuarie 2021, HG 497/2020 fiind actul normativ care reglementeaza functionarea acestuia.